

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Робоча програма (Силабус)

Реквізити освітньої компоненти

Рівень вищої освіти	<i>Третій (освітньо-науковий)</i>
Галузь знань	<i>12 «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»</i>
Спеціальність	<i>122 «Комп'ютерні науки»</i>
Освітня програма	<i>КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/очна(вечірня)/заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>II курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>60 годин / 2 кредити ECTS</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/СР, захист звіту про практику</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>ММСА - к.т.н., доц., зав. каф. ММСА Тимощук Оксана Леонідівна СП - к.т.н., с.н.с., доц. каф. СП Кисельов Геннадій Дмитрович АПЕПС - к.е.н., доц., доц. каф. АПЕПС Сегеда Ірина Василівна, тел. 050-695-5543, Irynaseq@gmail.com БМК - к.п.н., доц., доц. каф. БМК Добровська Людмила Миколаївна, ст. викладач каф. БМК Корнієнко Галина Альбертівна, тел. 063-624-84-15, kornienko.galina@ill.kpi.ua</i>
Розміщення курсу	<i>https://campus.kpi.ua; http://mmsa.kpi.ua</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис практики, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом фахової підготовки до науково-педагогічної діяльності та являє собою вид практичної діяльності аспірантів що передбачає участь в організації та здійсненні викладацької діяльності у вищій школі, організації навчальної діяльності студентів, а також науково-дослідну роботу. Під час педагогічної практики у здобувачів вищої освіти складається власний стиль педагогічної діяльності. Педагогічна практика сприяє розвитку професійної самосвідомості, культури спілкування, формуванню теоретичного, практичного та особистісно-мотиваційного компонентів професійної компетентності практикантів.

Формування практичних умінь і навичок аспіранта здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом під час написання дисертаційної роботи.

Метою проведення педагогічної практики є набуття аспірантами навичок та досвіду навчальної та навчально-методичної діяльності, необхідних для викладання у вищих навчальних закладах дисциплін за профілем отриманої спеціальності освітньо-наукового рівня доктора філософії.

Об'єктом практики є реальна взаємодія учасників педагогічного процесу.

Предметом – закономірності, прийоми, способи, методи та засоби цієї взаємодії, зумовлені його цілями, завданнями та змістом.

Метою кредитного модуля є формування у аспірантів **фахових компетентностей** у відповідності до ОНП.

ФК 2	<i>Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень</i>
ФК 4	<i>Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті</i>

В результаті засвоєння кредитного модуля аспіранти мають продемонструвати такі програмні результати навчання:

ПРН 2	<i>Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми комп'ютерної науки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях</i>
ПРН 9	<i>Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес інновації комп'ютерних наук</i>

Після проходження практики здобувачі мають продемонструвати такі результати навчання:

- володіти сучасними методиками педагогічної діяльності у вищій освіті, уміти викладати професійно-орієнтовані дисципліни спеціальності на основі системних, методологічних знань зі спеціальності та результатів наукових досліджень використовуючи базові знання з педагогіки та психології вищої школи.
- знати основи планування освітнього процесу у закладі вищої освіти, завдання і функції науково педагогічного працівника, вимоги до підготовки документального супроводу навчального процесу, мати навички з організації педагогічної діяльності, планування навчальних занять.
- розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу, обирати методи та засоби навчання і контролю, здійснювати контроль і оцінку результатів навчання та проводити корекцію освітнього процесу під час викладання, знати психолого-дидактичні основи процесу навчання, таксономію цілей навчального заняття та методи активізації пізнавальної діяльності студентів.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити дисципліни. Для успішного опанування компетентностями необхідні знання з дисциплін: організація наукової діяльності, філософія та методологія науки, виховання особистості: теоретико-технологічні та науково-практичні засади, актуальні проблеми освіти.

Постреквізити дисципліни. Глибоко розуміти загальні принципи та методи фундаментальних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях в сфері ІТ-технологій та у викладацькій практиці.

3. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ1. Навчальна діяльність аспіранта-практиканта
 МОДУЛЬ2. Методична діяльність аспіранта-практиканта
 МОДУЛЬ 3. Науково-дослідна діяльність аспіранта-практиканта
 МОДУЛЬ 4. Виховна діяльність аспіранта-практиканта

4. Навчальні матеріали та ресурси

Основна література

1. Закон України про вищу освіту. Закон від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Доступний <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Роз'яснення МОН щодо деяких питань практичної реалізації положень нового Закону України «Про вищу освіту» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article7art_icN247526620.
3. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг, дослідж. : аналіт. звіт / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт, політики» ; за заг. ред. Т.В. Фінікова, О.І. Шарова. – К. : Таксон, 2014. – 144 с.
4. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.mon.gov.ua/img/zstored /files/HE%20Reforms%20Strategy%2011_11_2014.pdf](http://www.mon.gov.ua/img/zstored/files/HE%20Reforms%20Strategy%2011_11_2014.pdf).
5. Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/411-2011-%D0%BF>.
6. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті // Освіта України, 2001, № 29.
7. Положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2020. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://osvita.kpi.ua/node/39>
8. Методичні рекомендації з питань організації практики студентів та складання робочих програм практики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» [Текст] / Уклад.: Н. М. Лапенко, І.Л. Співак, І.В. Федоренко, О.М. Шаповалова; за заг. ред. П.М. Яблонського. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 29 с.
9. Головенкін, В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с. – Назва з екрана. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: / <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29032>

Допоміжна література

1. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс]: навч. посіб. для аспірантів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спеціалізації «Інформаційні технології в біології та медицині» / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського.
2. Педагогічна практика аспіранта: рекомендації до проходження [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня доктора філософії спеціальностей 121 Інженерія програмного забезпечення та 122 Комп'ютерні науки / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Н.М.Аушева, І.В. Сегеда, С.І.Шаповалова, В.Я.Юрчишин – Електронні текстові дані (1 файл: 62,6 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 36 с.
3. Начаев В.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. / В.М. Начаев. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
4. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів

/Подоляк Л.Г.,Юрченко В.І. – К.: ТОВ “Філ-студія”, 2006. – 320с.

5. Педагогічна акмеологія: Комплекс навчально-методичного забезпечення аспірантів всіх спеціальностей, очної (денної/вечірньої) форми навчання / Уклад.: Ложкін Г. В., Волянчук Н. Ю. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. – 47 с.

6. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – 2-ге вид. – Київ : Знання, 2011. – 486 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Теми	Результати навчання
<i>МОДУЛЬ1. Навчальна діяльність аспіранта-практиканта</i>	
<i>Навчальна робота</i>	Знати основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у вищих навчальних закладах; сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності; інноваційні освітні технології навчання у вищих навчальних закладах; форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей; основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у вищих навчальних закладах. Вміти планувати власну викладацьку діяльність, підготовку до занять; проводити різні види навчальних занять за розкладом у закріпленій академічній групі; відбирати, Структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять; готувати роздавальний дидактичний матеріал; перевіряти письмові роботи студентів; проводити консультації для студентів
<i>МОДУЛЬ2. Методична діяльність аспіранта-практиканта</i>	
<i>Методична робота</i>	Знати особливості організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі; зміст освіти з обраного фаху (навчальні програми та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації). Вміти складати робочу програму з курсу, що доручено проводити, тематичний план і плани окремих занять. Завдання для самостійної роботи, завдання для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо); аналізувати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекс для студентів вищих навчальних закладів.
<i>МОДУЛЬ 3. Науково-дослідна діяльність аспіранта-практиканта</i>	
<i>Науково-дослідна робота</i>	Здатність до застосування спеціальних технологій та методів управління у власному науковому дослідженні
<i>МОДУЛЬ 4. Виховна діяльність аспіранта-практиканта</i>	
<i>Виховна робота</i>	Знати особливості організації виховної роботи в університеті, на факультеті, в академічній групі; індивідуально-вікові особливості студентської молоді. Вміти планувати виховну роботу в академічній групі; готувати і проводити виховні заходи; складати психолого- педагогічну характеристику як особистост і окремих студентів, Так і колективу групи в цілому.

6. Самостійна робота аспіранта

Під час педагогічної практики аспірант має можливість апробувати результати досліджень, що проводяться ним при написанні дисертаційної роботи.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування заходів та виконання завдань є обов'язковим компонентом оцінювання, за

яке нараховуються бали.

Дотримання політики доброчесності.

Аспіранти, які не виконали програму практики, або робота яких визначена як незадовільна, зобов'язані за рішенням Ради факультету пройти практику повторно без відриву від занять, або, згідно з Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1999 р. № 309, підлягають відрахуванню із аспірантури університету.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності аспіранта продовж передбаченого періоду. При виставленні диференційованої оцінки аспіранту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання. Захист практики оцінюється у 30 балів.

Розподіл балів, які отримують аспіранти за практику

№ п/п	Вид роботи	Кількість балів
1	Індивідуальне завдання розкрито повністю	20
2	Підготовка конспекту лекцій та презентаційного матеріалу до них	10
3	Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань студентами	20
4	Відповідність змісту звіту програмі проходження практики (звіт зібраний і структурований в повному обсязі)	10
5	Презентація і доповідь для захисту результатів практики	30
6	Не порушені терміни здачі звіту	10
	Всього	100

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено к.т.н., доц., зав. каф. ММСА Тимошук Оксана Леонідівна, к.т.н., с.н.с., доц. каф. СП Кисельов Геннадій Дмитрович, к.е.н., доц., доц. каф. АПЕПС Сегеда Ірина Василівна, д.б.н., проф., зав. каф. БМК Настенко Євген Арнольдович, к.п.н., доцент каф. БМК Добровська Людмила Миколаївна, ст. викл. каф. БМК Корнієнко Галина Альбертівна

Ухвалено кафедрою ММСА (протокол № 9 від 24.06.2020), кафедрою СП (протокол № 9 від 24.06.2020), кафедрою АПЕПС (протокол № 11а від 25.06.2020), кафедрою БМК (протокол № 1 від 28.08.2020)

Погоджено Методичною комісією ІПСА (протокол № 9 від 25.06.2020), Методичною комісією ТЕФ (протокол № 10 від 25.06.2020), Методичною комісією ФБМІ (протокол № 1 від 28.08.2020)

Форми звітної документації з педагогічної практики

Додаток А

Титульний аркуш
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ

Звіт
з педагогічної практики
аспіранта

(випускова кафедра)

(спеціальність)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

М.П.

КИЇВ – 20__

Керівник практики: П.І.Б.

Період проходження: день/місяць – день/місяць рік

Загальний обсяг годин: 60 годин

Таблиця Б.1.

План проходження практики

Зміст роботи	День				
	1	2	3	4	5
Перший тиждень					
Знайомство з організацією навчально-виховного процесу кафедри					
Складання індивідуального плану проходження практики					
Вибір теми, розробка змісту навчальних занять та його методична підготовка					
Самостійне проведення навчальних занять					
Другий тиждень					
Самостійне проведення навчальних занять					
Підготовка звіту про педагогічну практику					
Захист аспірантами звіту про педагогічну практику					

Таблиця В.1.

Сітка проведених занять

Дата і час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид заняття

АНКЕТА: САМОАНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Чого ви навчилися під час педагогічної практики? (Обведіть колом потрібні відповіді)

- 1.1 Постановка цілей, завдань перед аспірантами; визначення «найближчих і подальших перспектив» в їх особистому розвитку.
- 1.2. Планування і підготовка занять.
- 1.3. Встановлення ділових відносин з викладачами-колегами.
- 1.4. Налагодження контактів з практикантами.

2. Які стосунки, на вашу думку, переважали у Вашій педагогічній діяльності?

2.1. Ділові.	2.2. Особисті.
2.3. Дружні.	2.4. Відносини не налагоджені.

3. Який, на вашу думку, стиль спілкування з практикантами переважав у Вашій педагогічній діяльності?

3.1. Демократичний.	3.2. Авторитарний.
3.3. Ліберальний.	3.4. Змішаний (непослідовний).

4. Ви виявили рівень своєї психолого-педагогічної підготовки, отриманої в університеті, достатнім (гарним); задовільним; недостатнім для роботи викладачем? (Потрібне підкресліть).

5. Які труднощі Ви відчували у своїй педагогічній роботі під час практики? (Відзначте, будь ласка, цифрами в порядку убудання)

- Відбір навчального матеріалу;
- Вибір методів і прийомів навчання і виховання;
- Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів та аспірантів-практикантів на занятті;
- Контроль та оцінювання студентів та практикантів на занятті;
- Організація навчальної дисципліни та підтримка уваги студентів і практикантів на занятті;
- Створення у студентів мотивації до навчання;
- Використання активних методів і прийомів навчання;
- Створення проблемної ситуації на занятті;
- Реалізація дослідницького методу навчання;
- Організація спілкування зі студентами та аспірантами;
- Встановлення ділових контактів з викладачами інституту;
- Що ще, напишіть, будь ласка.

6. Чи вдалося Вам у процесі педагогічної практики повноцінно реалізувати на занятті ефективні методики або технології навчання і виховання? Які саме?

7. Чи стануть в нагоді вміння та навички, отримані в процесі педагогічної практики у Вашій подальшій роботі?

8. Чи відповідають результати педагогічної практики Вашим очікуванням?

9. Що б Ви запропонували змінити в організації та проведенні практики, аби максимально використовувати її можливості?

Дата _____ Підпис _____